

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **D. Z.**, zast. JUDr. Karlou Návedlovou, advokátkou se sídlem Bílovec, Wolkerova 1140/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2006, čj. MSK 62629/2006, sp. zn. 36180/2005/SOC/VaR, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2007, čj. 38 Cad 18/2006 - 57,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2007, č.j. 38 Cad 18/2006 – 57, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 10. 2005, čj. SOC/39453-05/8696-05/Hru, odňal Městský úřad Bílovec, odbor sociálních věcí, žalobkyni opakovanou dávku sociální péče – příspěvek při péči o osobu blízkou nebo jinou osobu ve výši 3776 Kč s účinností od 1. 10. 2005 s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) v Novém Jičíně ze dne 10. 10. 2005 není vnučka žalobkyně, A. B., nadále dlouhodobě zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči [§ 1 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění (dále jen „vyhláška“)]. Jde o zdravotní postižení uvedené v příloze č. 1 k vyhlášce, nezletilá však nesplňuje podmínku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 1 odst. 1 vyhlášky.

Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil (rozhodnutí ze dne 5. 4. 2006, čj. MSK 62629/2006, sp. zn.

36180/2005/SOC/VaR). Žalovaný nechal ve věci vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) v Ostravě. Podle tohoto posudku ze dne 3. 2. 2006 není A. B. dlouhodobě zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve smyslu § 1 vyhlášky. Zdravotní stav posuzované neodpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v příloze č. 1 k vyhlášce. Při vypracování posudku vycházela komise ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře MUDr. J. a MUDr. V. a z úplné spisové dokumentace. Bylo zjištěno průduškové astma perzistující lehké až středně těžké. Spirometrická vyšetření prokazují vcelku normální plicní funkce. Zjištěn atopický ekzém, recidivující respirační infekty. Z dokumentace nebyla prokázána těžká forma průduškového astmatu ani časté a závažné záchvaty dušnosti, nejedná se o vleklou dechovou nedostatečnost. Stav neodpovídá zdravotním postižením uvedeným v příloze č. 1 k vyhlášce vyžadujícím mimořádnou péči. Je nutná zvýšená péče, nikoliv mimořádná. Podle tohoto posudku je kladný posudek lékaře OSSZ z roku 2003 nutno považovat za posudkový omyl, neboť ani v té době se dle dokumentace nejednalo o těžkou formu průduškového astmatu.

V souvislosti se seznámením s podklady pro rozhodnutí předložila matka nezletilé A. nové lékařské zprávy. Žalovaný proto vrátil posudek ze dne 3. 2. 2006 posudkové komisi k objektivizaci zdravotního stavu a k doplnění posudku. V doplnění posudku ze dne 30. 3. 2006 PK MPSV uvedla, že předložené dokumenty nic nemění na jejím výsledném posouzení, o těžkou formu průduškového astmatu se podle ní ani nadále nejedná. PK MPSV setrvala na svém posouzení ze dne 3. 2. 2006.

Na základě provedeného dokazování dospěl žalovaný k závěru, že prvoinstanční správní orgán správně odejmul žalobkyni ode dne 1. 10. 2005 příspěvek při péči pro nezl. A. B., neboť její zdravotní stav od uvedeného data neodpovídá podmínkám stanoveným zákonem.

Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě. Tento nechal vypracovat posudek MUDr. I. K., CSc., znalkyni z oboru zdravotnictví – alergologie a klinická imunologie. Podle posudku MUDr. K. trpěla nezletilá A. perzistujícím bronchiálním astmatem tíže středně těžké. Při nasazené léčbě inhalačními kortikosteroidy měla nemocná normální spirometrické vyšetření plic. Odbornou lékařkou je uvedeno, že vysazení inhalační léčby by pacientku vystavilo těžkým astmatickým potížím, lze dovozovat, že i ke zhoršení ventilačních funkcí. Ke dni 5. 4. 2006 lze podle tohoto posudku konstatovat, že vývoj bronchiálního astmatu byl jednoznačně v progresi. Astmatické symptomy značí, že astma není pod kontrolou (je nestabilní, nekompensované). Léčba již téměř odpovídá astmatu tíže středně těžkého až těžkého. Podle MUDr. K. vyžaduje dětský astmatik v této fázi soustavnou individuální péči s dohledem nad pravidelnou inhalací léků, ošetřování v době respiračních infekcí, s vhodnou dechovou rehabilitací a potřebou zvýšeného dohledu, neboť hrozí rozvoj akutní exacerbace bronchiálního astmatu. Dětský astmatik je limitován také ve fyzické zátěži, neboť fyzická námaha u něj působí jako spouštěč možného astmatického záchvatu. Ke zhoršení zdravotního stavu dochází postupně od září 2005. Je možná souvislost s nástupem do 1. třídy ZŠ a častějším kontaktem s respiračními infekty v kolektivu. Od 4. 11. 2003 ke dni 5. 4. 2006 dochází ke zhoršení zdravotního stavu; léčebná reakce na stav nemocné při kontrole 16. 5. 2006 odpovídá u sedmiletého dítěte až astmatu těžkému.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl krajský soud k závěru o důvodnosti podané žaloby. Znalce MUDr. K. posoudila zdravotní stav nezletilé odlišně od OSSZ i PK MPSV. Z provedeného dokazování tak podle krajského soudu vyplynulo, že žalovaný rozhodoval ve věci na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Jestliže při posuzování zdravotního stavu nezletilé vznikl zásadní rozpor mezi posouzením lékařem OSSZ a PK MPSV na jedné straně a znaleckým posudkem MUDr. K. na straně druhé, tedy rozpor v otázce, pro kterou je třeba odborných znalostí z oboru zdravotnictví a jejíž zodpovězení je nezbytné ke zjištění objektivního stavu věci, je třeba aby byl tento rozpor odstraněn znalcem či znaleckým ústavem, který objasní objektivní stav věci tak, aby bylo nájisto postaveno, zda nezletilá splňovala či nesplňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínku dlouhodobě těžce zdravotně postiženého dítěte vyžadujícího mimořádnou péči ve smyslu § 1 odst. 1 vyhlášky.

Krajský soud v Ostravě proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně jej zavázal ve věci znovu rozhodnout, před vydáním rozhodnutí provést úplné dokazování a nepominout posudek znalce MUDr. K..

Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností. Posouzení zdravotního stavu pro účely rozhodování o nároku na sociální dávku provádějí lékaři OSSZ a pro účely odvolacího řízení posudková komise MPSV. Posudky těchto dvou orgánů jsou pro správní orgány závazné a jsou podkladem pro vydání rozhodnutí. Nezl. A. B. byla dne 10. 10. 2005 posouzena lékaři OSSZ a pro účely odvolacího řízení byla posouzena posudkovou komisí MPSV dne 3. 2. 2006 a opětovně dne 30. 3. 2006. Všechny tyto posudky se shodly na tom, že nezl. A. není od 1. 10. 2005 dlouhodobě zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči ve smyslu vyhlášky. Krajský soud považoval toto posouzení za nedostačující a nechal proto vypracovat znalecký posudek MUDr. I. K. Z tohoto posudku vyplývá, že ve sledovaném období od 4. 11. 2003 do 5. 4. 2006 se jednalo původně o lehkou formu průduškového astmatu, v závěru sledovaného období o středně těžkou formu průduškového astmatu, a teprve nález při kontrole 16. 5. 2006 odpovídal téměř až astmatu těžkému.

Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, podle kterého rozhodoval na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Naopak je toho názoru, že dokazování bylo dostatečné, provedeno v souladu s právními předpisy, a že odvolací správní orgán v ničem nepochybil. Pokud by za výše popsané situace nechával vypracovat další posudek, jednal by v rozporu se zásadou procesní ekonomie, zásadou legality, nestranného potupu a rovného přístupu, resp. zásadou oprávněné důvěry v postupy orgánů veřejné správy.

Vzhledem k tomu, že stěžovateli není v řízení poskytována celá posudková zpráva, nýbrž pouze její závěr, požádal stěžovatel lékařku Krajského úřadu Moravskoslezského kraje MUDr. M. K. o zpracování stanoviska k rozhodnutí krajského soudu. Podle vyjádření MUDr. K. ze zdravotní dokumentace, kterou měli k dispozici lékaři posudkových komisí, nevyplývá, že by nezl. A. byla dítětem dlouhodobě zdravotně postiženým ve smyslu vyhlášky. Ani znalecký posudek MUDr. K. pak neprokazuje u nezletilé těžké průduškové astma k datu vydání napadeného rozhodnutí. MUDr. K.

spatřuje dokonce nedostatky ve znaleckém posudku v tom, že nejsou doloženy výsledky spirometrických vyšetření, které by poruchu plicní ventilace objektivizovaly.

Z uvedených důvodů má stěžovatel za to, že otázka zjišťování skutkového stavu odvolacím správním orgánem byla soudem posouzena nesprávně, což vede k nezákonnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Stěžovatel sice označil jako důvod kasační stížnosti nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, tvrzené vady řízení nicméně odpovídají důvodu vymezenému v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně jiné vadě, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Klíčovou pro rozhodnutí v projednávané věci shledal Nejvyšší správní soud tu skutečnost, že krajským soudem spatřovaný rozpor mezi jednotlivými důkazními prostředky vznikl právě až v řízení před krajským soudem. Žalovaný postupoval naprosto standardně, nechal vypracovat posudek PK MPSV, následně nechal komisi zhodnotit i žalobkyní dodatečně předložené materiály. Jak podle posudku OSSZ, tak i podle posudku PK MPSV nebyla nezletilá A. dlouhodobě těžce zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči ve smyslu vyhlášky. Všechna posudková hodnocení obsažená v podkladech, která si stěžovatel pro své rozhodnutí v souladu se zákonem obstaral, byla tedy ve svých závěrech zcela jednotná a jednoznačná a rozhodnutí stěžovatele je proto opodstatněné a z hlediska procesního postupu či vedení dokazování mu není čeho vyčíst. Pokud krajský soud shledal, že je na místě provést ve věci další dokazování (a nespokojit se s vlastním posouzením důkazů provedených již před správním orgánem), bylo třeba dovést toto dokazování alespoň do takové fáze, ve které by z něj bylo možné vyvodit konkrétní právní závěry a na jejich základě o nároku na předmětnou dávku rozhodnout.

Krajský soud nechal vypracovat posudek znalce z klinických oborů. Tento je jistě kompetentní k posouzení zdravotního stavu posuzované, resp. jeho vývoje, nikoli však již k posouzení otázek rozhodných pro dané řízení, tj. zda byla nezl. A. ke dni rozhodnutí žalovaného dlouhodobě těžce zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči ve smyslu vyhlášky či nikoli. Pokud byl krajský soud toho názoru, že závěry posudku MUDr. K. kolidují se skutkovými závěry posudků PK MPSV, bylo na místě nechat zjištění vyplývající z posudku MUDr. K. zhodnotit opět posudkovou komisí nebo znalcem či ústavem, který je oprávněn vyjadřovat se vedle otázek skutkových rovněž k otázkám právním. Následně pak bylo třeba posoudit veškeré důkazy opatřené v řízení před správním orgánem, jakož i v řízení před soudem jednotlivě i v jejich souhrnu, učinit závěr o tom, zda byly k datu napadeného rozhodnutí podmínky nároku na dávku splněny či nikoli, a podle okolností pak buď žalobu zamítnout, nebo rozhodnutí stěžovatele zrušit a zavázat jej vlastním (opačným) právním názorem.

Jinak řečeno, pokud byl krajský soud toho názoru, že zde vznikl rozpor mezi výsledky dokazování provedeného před žalovaným a důkazy provedenými v řízení před soudem, byl povinen tento rozpor sám odstranit a učinit relevantní právní závěr, nikoli ukládat jeho odstranění žalovanému, u kterého tento rozpor nenastal a jehož postupu nelze z hlediska zákonnosti zatím ničeho vyčíst. Pokud tak krajský soud učinil, zatížil své rozhodnutí vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud byl nucen jeho rozsudek v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. V dalším řízení je krajský soud vázán názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne současně o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu